Чурапчыга күн тахсар !

САҺА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЬЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

12+

2016 сыл Балаҕан ыйын 6 күнэ оптуорунньук № 96 (11263)

Өрөспүүбүлүкэ - сайдыы суолунан

УЛАХАН КҮӨЛ: ЫЧЧАТ ДОЙДУТУГАР ОЛОХСУЙАР

Балаҕан ыйын 1 күнүгэр республика Ил Дархана Е.А. Борисов Чурапчыла кэлиитэ Сылгыт нэһилиэгин Улахан Күөл учаастагар уорох дьыалыгар анаммыт линейкаттан саҕаланна. Ил Дархану учаастак олохтоохторо үөрэ көрүстүлэр, ыҥырыа турар үлэни-хамнаҕы кэпсэппиттэр, кэлэ боппуруоспалары туоһуластылар. Олохтоохтор кэпсээннэриттэн ыччат дойдутугар тоттору тоннон кэлэн олохсуйар буолбут; оҥо торообунэ үрдүөбит, саҥа дьиэлэр тутуллан иннинниитэ хаалбыттар. Итини сэрэ сотовай сибээс кыаҕаныы, дамба тутуутун үлэтин түмүктүүрэ, спортивнай комплекс муостатын капитальнай оремуонунэр саҥаларын эппиэрэр. Егор Борисов, оскотун нэһилиэннэ бойотын учаастатын олоҥо тупкуутугар кыттыһан үлэлэнэр буоллаҕына, ойобул бөҕөр буолуоҕа диэн этэ.

Нэһилиэнньэни кытары көрсүүнү кэннитэн 2005 сылларыгар тутуллан үлэҕэ киирбит спортивнай комплексы көрөн баран, муостатын барытын көтүрэн аныгылыы матырыйаалынан оноруоруттар сүбэлээтэ. 50 үөрэнэр уонна 15 үөрүйаан оҥоруттар миэстэлэрэ монолитнай-каркас оскуола-садка сылдьан муоста иннитээннитэн зданиеҕа дизайнынан, тутуллан үлэҕэ киирэр бөлөҕөр тиийэ туоһуласта. Оскуола-сад тутуута "Сахам сирэ XXI үйэҕэ" уонсай республиканскай үтүө дьыала чэрчитинэн ыытыллар, бүгүнү күнү тутуу 70% сиэрэйин сиэн турар. Ил Дархан тутаачыстара, архитектура министиэрэстибэтин, бу оскуола-сад үлэҕэ 2016 сыл сэтинньи ыйыгар киирэҕинигэр сыал-сорук туруорда. Оҕолоору уорох дьыла саҕаламмытынан эҥэрдэлэн баран, оскуола-сад арыллыытыгар кэтэ сылдьыах буоллаҕа.

Егор Борисов вертолетунан кэтэн иҥэн, 1989 сылларааҕы тутуллубут В.С. Яковлев-Дэлгэн аатынан Кытаанах нэһилиэгин бу күннэрэ бөҕөргө быыһаммыт оскуолатын оонуун көрдө. Быйылгы саҥа оремуоннаммыт оскуолаҕа 65 оҥо үөрэнэктээх этэ.

"Кытаанах орто оскуолатыгар үөрэх дьыла балаҕан ыйын 1 күнүгэн урукку куорпустарыгар саҕаланна. Докумуоннар, компьютерэй оборудование быыһаммыт. Республика үөрэҕин министиэрэстибэлиттэн туоһаастаах, комо оноҕуллар. Чурапчы гимназиятын урукку миэстэлэ Кытаанах оскуолатыгар бэриллэр", - диэн СР үөрэҕин министиэрэ Ф.В. Габышева ыйытыннэрбитэ.

Бу күннэрэ Егор Борисов, СР антитеррор хамыһыйатын уонна СР оперативнай штабын кыттары сүбэ мунньахтарын ыытыта. Оҥ оонно Кытаанах нэһилиэгэр бөҕөргө туохтан сылтаан тахсыбытын оту тэнэ иннинэ кыттал инникигин оҥоҥо суоһаабатын туһугар үлэлэһиэхтэрэ ыйытыллыта. Итини таһынан государственнай уонна муниципальнай тэриллэрэ бинир кэлим хаарбыллыыр сулуусна системэлэрин тэрийэргэ бэлэмнэнэллэр кэпсэтэ.

Бырабыыталыстыба пресс-кэнсиэ.

ГОСУДАРСТВЕННАЙ ДУМА БЫЫБАРА БУОЛАРА 12 ХОНУК ХААЛЛА

"ЧУРАПЧЫЛАР – САХА СИРИН САЙДЫЫТЫГАР!!!"

ЧУРАПЧЫ

Елена Чепалова ыллыкпар уонна мелодиэтэ

Сарданалыын сандаарар,
Күлүмүрдэс кэнэ ньуурдаах,
Киэҥ иэдэмэн Эбэкэн,
Дьэрэйиэ уста тур.

Нарын кыыс кэриэтэ
Хатыҥнаах, чараҥнаах,
Чурапчы, Чурапчы,
Үтүөкэн мин дойдум.

Сырдыгынан сыдьаайар,
Кэрэҕэ молдьу уҥуйар
Эйэҕэй, үлэлит дьиҥнордоох,
Аламаҕай ыччаттардаах.

Чэлгийэ чэчирийэр,
Күнэстэ күн туйгаар,
Чурапчы, Чурапчы,
Чүдэкэрэр мин дойдум.

Бүгүн эмиэ сарыалтан
Сылгыныа саҥа күн,
Ыраахтан дьиэрэйэн иннигэр
Кэскилбит кэрэ ырыата.

Үүнэ тур, сайда тур
Үөскүтэн үйэҕэ!
Чурапчы, Чурапчы
Таптыыллаах мин дойдум!

РЕСПУБЛИКА ИННИКИТИГЭР ТУҺУЛАНАР

Ил Дархан бу дьыл ыытардыах ыйын 25 күнүгэр таһаарбыт Ыйаахтара 2030 сылга диэри республика сайдыытын сүрүн олуктарыгар буолаллара биллэр. Ыйаахтар сүмпүүлэриэн СР Правительствотын председателин бастакы солбуйаачыттын эл. Юрий Купринов маннык бэлиэтиир.

- Ыйаахтар тахсыылара мэдиэйэ буолбаттах, общественнай санааны үөрэтии, экспертэй дьүүллэһии түмүгэр уонна республика стратегическай былаанынан олоҕуран ыытыллыыллар. Егор Афанасьевич бийиги бүгүнгү олохтут уонунан сылдьарбан олоҕуран кэлбит быһаарыыларга, принциптэргэ тирэхтэр диэн этэр. Онон бийиги хайдах дьайаарбыппытын иннинэ колуонэ олоҕо тутулуктаах. Инфраструктура сайдыыта бастакы уочараккка турар. Бу сылга тимир суол тутуута күүсүө хамсыаҕа. 2022 сылга, Саха сирин государственнойын 100 сылыгар, Олуонэнэ туоруур күүтүүлэх муостабыт олохо киириэҕэ. Бу улахан инвестициялы ирдиир сорудаттан буолар.

Дьон-сэргэ олоҕун туһугар эмиэ кэлэ быыстаннар торумнаныллар. Ил Дархан дойду салаатынытын Саха сирин бюджетын уонна бизнеһтэн сайыннарыыга федеральнай бюджеттэн инвестиция уонна субвенция быыстанна киирэрин ситистэ. Бу Ыйаахтарга илии баттаан, Егор Афанасьевич республика хас биирдии улууһун, нэһилиэгин, олохтоохун сайдыыларыгар улахан эпиэстэлэһии ыытыллыа. Ил Дархан быһаарбыт сыыппараларга аан дойдутаабыт таһымнаах эпиэстэлиир оскуолалары тутуута, хас биирдии дьиэ кэргэн олоҕун туһугар нэһилиэнньэ доҕотта үрдүүрүгэр, кэлэн олоҕо уҥуурутар туһуланаллар. Республикаҕа аан бастакытын А.А.Стручков салайаачыгынан проектэй институт тэриллиэҕэ. Институт Саха сирэ 2030 сылга диэри сайдыытын стратегиятын быһаччыйыаҕа, оттон Россия Правительствотын бигэргэтиитигэр олохтоох киириэҕэ.

Ил Дархан ыытыллыах ыйыгаҕа Ыйаахтарыттан иккитэ дорообуйа харыстабылыгар сыыһаннаах. Медицинскэй хаачыйыыны уонна кэмэҥ туһугар улахан болҕомто уурулуоҕа. Нэһилиэнньэҕэ ыытыллыбыт ыйытыктан көрүнүннэ, бу бинир бастакынан доҕотугар саланан буолар, дьон-сэргэ 2016 сылы Дорообуйа харыстабылын сылынан биллэрэргэ кыпта этии киллэрбиттэрэ. Үгүстэрэ медицинскэй хаачыйыы хаачыстыбата астынарбыт. Ил Дархан поликлиникаларынан сылдьан пациеннары кыпта сирэй көрсөн саҥаларын иннитэ. Дорообуйа харыстабылын министиэрэ Михаил Охлопковка пациент уонна эмчит икки ардыларыгар эйэҕэс сыһыан олохтоноругар сүрүн принциптэри тобуларга сорудах бэриллэн турар. 2022 сылга республика нэһилиэнньотун ахсаанын 1 молуйуонтэ тириэрдэр сыал-сорук турар, 2030 сылга Саха сирин олохтооҕун орто саала 77 буоларын ситиһиэхтээхпит. Дорообуйа харыстабыла олоҕу уһатыыга анаан үлэлиэхтээх. Правительство маннаха үүгэ үлэни ыытар: перинатальнай киин олохтоох киириэҕэ бөлөмнөнөр, онкологическай киин тутуута саҕаланна, киин республиканскай больыыһа материальнай-техническэй баазатын туһугар үлэ барар. Бу ыытыллыбыт Ыйаахтар республикаҕа медицина сайдыыта улахан хардыылары оноруттар кэмэлээк буолуоктара.

Төрүс Ыйаах сылгы иннитигэр сыыһыаннаах. Оттуока бу эйгэҕэ үлэлин-хамсыы сылдьар льон саҥаалара, этиитэрэ олук буолла. Бастаан, сылгы тоботун эйбэтиигэ үлэ барыан наада. 2022 сылга 209 тыһыынча буоларын ситиһэр-сорук турар. Бойотын Ыйаабынан Ил Дархан күлүн тутар 21 күнүн СР Сылгыбытын күнүгэн аналга. Оту таһыллан сылгыны иннинни сайыннарыыга улахан сыал-сорук ыйыллыыта.

Бу күннэрэ Егор Борисов республика 2030 сылга диэри сайдыытыгар ыйыллыардаах Ыйаабы таһаарда. Онно ыйыллыбыт, 2030 сылга Саха сирин барыы оскуолалара аан дойдутаабы стандартка эпиэстэлиир дьиэлэнэллэхтэр. Бийиги ыччаттыт конкуренцияны тулуйар, айар-тутар, торообут дойдутун туһугар туруулаһан үлэлиир буоларын ситиһиэхтээхпит. 2018 сылга ыытыллар Интеллектуальнай оонньуулар бийиги оҥоторбут сайдыы саҥа кирбиитэр тахсыыларыгар төһүү буолаллара саарбаҕа суох.

„Якутия" хаһыат.

Маны туһан

ЭБИИ СОЦИАЛЬНАЙ КӨМӨ

2016 сыл Саха Республикатын правительствотын атырдьах ыйын 25 күнүнээҕи 292 №-дээх, оҕолордоох ыаммат дьиэ кэргэнэ эбии государственнай социальнай көмөнү оноруу туһунан уураах таҥыста. Бу уураах 2016 сыл балаҕан ыйын 5 күнүттэн олохтоох киирэн тустаах дьоҥҥо көмө ороҕуллуоҕа. Ол туһунан улууспут социальнай хаартатын салайааччыта Л.В. Тосукаева маннык кэпсиир:

- Правительство бырааппытынан Галина Данчикова илии баттаабыннаах уураах тахсан, балаҕан ыйыттан улууспут үрдүнэн оҕолоох ыаммат дьиэ кэргэн биир бириэмэлээх социальнай эбии көмөнү ылыа.

Пособие дьиэ кэргэн киллериниэр докуоттун, уонкай бас биилэр баайын-дуолун учуоттаан туран телиэнэр. Сүрүн ирдэбиллэр:

- көмө ылаачыта бх, ИП, учредитель буолуо суохтаах,
- алимент төлөөбөтөн көнүл өттүнэн аҥаастамматах буолуохтаах,
- үлэҕэ суох киһи дьарыктаах буолуу кинигэр үлэ көрдөөччү быһыытынан учуоттаах туруор буолуохтаах.

Дьиэ кэргэн дуһаҕа тиксэр докуота прожиточнай минимум орто көмөйүн 0,30%-тан о.э. 4733 солкуобайтан намыһах буолуохтаах, биһиги улууспутуттар тийиннэн оноруу 15777 солкуобайга тэҥнэстэ. Оны тэҥэ бас билии баайын-дуолун ороҕоллорбут эбэтэр техника баарын учуоттаан.

Дьиэ кэргэн уонсай докуотун аҕаан таһаарыы 05.04.2003 сыл Федеральнай сокуон 44 №-дээх, 20.08.2003 сыл Федеральнай сокуон 512 №-дээх оны тэҥэ РФ налуогун сокуоннарыгар олоҕуран уонна эбэтэзэлиной страховой төлөбүрдээ олоҕуран вычет онноҕуллуон иннигэр уталыбут суумма аҕыллар.

Социальнай пособиены аналыыга ирдэнэллэр докумуоннарга эбии үлэҕэ суох буолуута телонуллэр компенсация справката, оны таһынан дьиэ кэргэн биир эмэ чилиэнэ суоттанаары хаайыыла сылдьар, хаайыыга утаарыллыыбыт; күүс өттүнэн эмэ уталыбут, судебнай-медицинскай экспертизаҕа аҥаммыт буолуоҕуна ол оны туоһулуур справка, личнай счет выписката, налоговай справка ирдэнэллэр.

Биир бириэмэлээх социальнай эбии көмөнү аналы хамыыһыйа киирбит докумуоннары көрөн, үөрэтэн баран аныыр.

Сайабылыанньалары 2016 сыл ахсынны 1 күнүгэр диэри ылыахтар.

Семен ЖЕНДРИНСКОЙ.

Уорэх-иитии

2030 СЫЛГА ДИЭРИ ЫЫТЫЛЛАР ДЬАҺАЛ

Республикабыт Ил Дархана Е.А. Борисов 2016 сыл атырдьах ыйын 22 күнүнээҕи 1370 №-дээх ыйаатынан 2030 сылга диэри Саха Республикатын социальнай-экономическай сайдыытыгар чаҕы быһаарыллаах соруктар туруорулуннулар. Оттон биирдэстэрэ международнай стандарка эпиэттиир оскуолалар ситимнэрин тэрийии. Бу боппуруоска саахалын, улууспут үөрэхэ управлениетын салаатыттан Нь.К. Иванова маннык диир:

- 2016-17 сс. үөрэх дьылын саҕаланыыта биһиэхэ ураты буолла, ол курдук региональнай XIII учууталлар уонна педагогическай общественность съезтэригэр ону тэҥэ Ленскай үөрэхтээһин форумугар 2030 сылга диэри үөрэх системэтин сайдыытыгар чопчу хайысхалар ыйыллыыллар. Биһиги улууспутуттар С.К. Макаров аатынан Чурапчы гимназията балаҕан ыйын 1 күнүгэр саҥа дьиэбэ-уокка киирдэ ону таһынан Чурапчы нэһилиэгэр муҥдународнай стандартка эпиэттиир Россия сеть политингвальнай дошкольнай үөрэхтээһин тэриллэриттэн "Улыбка" уһуйаан баар. Үөрэх системэтин сайдыытыгар биһиэхэ иннинэ күөнтэ толору кинилии хаачыстабаны иннигэр гражданскай инициативаны сайыннарыы уонна ойоохуун турар. Бүгүн биһиги 2030 сылга, оттон даҕаны саллыы олоруохтаах, үлэлиэхтээх-хамсаныахтаах кинини үөрэтэн, иитэн таһаарабыт. Ол иһин биһиги гражданскай инициативабытыттан хас биирдии киһи ис хоҥуун арыллыыта улахан тутулуктаах.

"Олох эйгэтин сайдыытыгар киһи капитала биир сүрүн хайысхаран биллиннэ. Бэйэ иннигэр эпиэттиир, социальнай эпиэтинэстэрин өйдүүр, бэйэлэрин күүстээх, кырыымчык оруттэрин биллиэр, тус бэйэлэрин социальнай үчүгэй эрэ өттүгэр сыалаах-соруктаах дьоннор уопсастыбаны тэрийэр кыахтаахтар" ("Аһаҕас оскуола: киһи – үөрэхтээһин института" диэн Ленскай үөрэхтээһин форумун концепциятыттан ылылынна).

Иннэ диэн туран, бука барыы тороппут общественнойын, социальнай партнердары Чурапчы улууһугар балаҕан ыйынааҕы сүбэ мунньахха, Аһаҕас үөрэхтээһин механизма имигэс, барыы өттүнэн табыгас буолуутуттар суолта биэрэн ырытыһыыга кыттарытыгар ыытыахтар.

"СО" корр.

ЗОЖ

О ПРИОСТАНОВЛЕНИИ РОЗНИЧНОЙ ПРОДАЖИ АЛКОГОЛЬНОЙ ПРОДУКЦИИ В ДЕНЬ ПРОПАГАНДЫ ТРЕЗВОСТИ

Управление госалкогольконтроля РС(Я) обращает внимание участников алкогольного рынка, что Указом Главы РС(Я) от 18.08.2015 № 642 учрежден День пропаганды трезвости в Республике Саха (Якутия), который отмечается ежегодно каждую вторую пятницу сентября.

В этом году День пропаганды трезвости в Республике Саха (Якутия) будет отмечаться 9 сентября 2016 г. В связи с этим Управление обращается к Вам с рекомендацией о приостановлении розничной продажи алкогольной продукции, в том числе пива и пивных напитков в торговых объектах в День пропаганды трезвости.

Руководителям объектов торговли, осуществляющим розничную продажу алкогольной продукции, заблаговременно разместить для покупателей в торговых объектах на досках объявлений или на других видных местах информацию о временном запрете продажи алкогольной продукции.

Управление госалкогольконтроля РС(Я) заранее благодарит Вас за принятое решение о запрете продажи алкогольной продукции в День трезвости в Республике Саха (Якутия).

Уважаемые руководители организаций и индивидуальные предприниматели!

Каждый, кто душой искренне болеет за будущее родной республики, кто хочет видеть детей и внуков здоровыми, сильными и успешными, а республику процветающей, не может и не должен оставаться равнодушным к проблеме пьянства и алкоголизма.

В случае Вашего согласия с нашей рекомендацией, просим сообщить о принятом решении по телефону 8(4112)506-284 или направить в адрес Управления госалкогольконтроля РС(Я) письмо на почту gosalcogol@sakha.gov.ru.

Торут үгэс дьарыга

ДЬАРЫККА САНААНЫ УУРДАХХА

Чурапчыбыт улууһугар сүгэн кылаатчарын кэлиэрэбит, чаҕ олоҥу тэнитиэр, үрдүк культураҕа ис сүрэхтэриттэн талыллар, саха ворутун торут үгэстэрин, ырыаһын-тойутун, ыстэтэр, уһанар тутун-хаптыытын дьыл-чахчы эттэриэр-хаанныыллар биэсэ күн-бүтүннүгүнэ диэри үгэлин-хамнаны сылдьар дьоммут үүстэр. Мин бүгүн эйиэхэ кэпсиир киһим, Чурапчы улууһун Аҕаҕар нэһилиэгин торут олохтооҕо, нэһилиэк дьаһалтатыгар специалиһынан үлэлиирин таһынан, тус бириэмэнин хаһыыйбакка, бэйэтин саҥатын ууран сылгынан оруу курдук уустук идэни талыы дьарыктаабыт Саргылана Оконенкова.

- Саргылана, бэйэҥ тускуунан кылгастык биллиннэриэн дуо?

- Бэйэм торгум Чыаппара, ийэм, аҕам Чыаппара онкокосторо этиэр. Мин үөрэммит идэм иистээ сылыкка суох, олох аныы, "Секретарь делопроизводитель со знанием бухгалтерского учета и английского языка" диэн үөрэхтээхтиэн, ону таһынан "Секретарь-референт делопроизводства" диэн кумаҕы үөрэппитим идэлэрим бааһынаабытым. Куораҥа эмиэ ити идэлэрбиэн үлэлэппитим. Эбэм Марфа Ильинична Турапаева туу барыын тиэн иистэнэрэ, кинини кытары тэбис-тэҥнэ олорон наар иистэнэр этим. Бастаан үөрэхпин кинитэн ылбыппын.

- Саҥаны бу биллиэн дьарык оностубут идэн туһунан сырдатыаҥ дуу?

- 2009 сылыттан куораттан Чыаппараҕа көһөн кэлбитим, икки сыл үлэлэн суох олороммун бу маннык дьарыктаныы туһунан саанабытым. Маппай саарбахтаабын даҕаны баара, маппай утаа көрүүбэр сиэлиэгэн оруу олус ыарахан, кыаллыбат дьыала курдук косторо, мэлдьи кырдьаҕас эрэ дьоннор дьарыктаналлар дуу диэн иэдэс саныырым. Техникалара олус уустук курдуга. Ол эрэн иистэр дьарыктаныахтын наада ыксыырар этим. Чыаппараҕа сиэлиэгэн орор маастардар бааллар. Ити гынан 2013 сылыттан биҕам күүһүнэн, ааас кинигэлэри ааҕан, дьон хайдах баайарын, орорун кэроммун бэйэм үөрэммитим. Барыын сылы сиэлиэгэн, кылгас саҕалабыппын. Ити кэмҥэ үлэлэ суох олорор дьоннто социальнай контракт туһунан истэммин, бэйэм бизнес-быыаан онгостон, улуус социальнай хаартатыгар хамыыһыйаҕа киллэрэн тутарбытым. Үчүгэйдик бэлэмнэн, субэлэрин барыыны ылынан хамыыһыйа көрүүгүн аастыбыт. Онон социальнай хаартаны, чуолаан Лидия Васильевна Тосукаева уонна кини кэлиэхтэрэ күүс-көмө буоллулар, баҕа санаам туолуутуттан улахан тирэх буолбута. Ол кэнсиэ иистэнэр тэриллэрбин, маҥырыйаалларбын барыыны ылыар кыахтаммыыбын. Бастаан утаа "дьоннор туох эрэ диэхтэрэ" диэн кыбыстар этим. Оттон биир, иккис онноҕуок кэнсиэ дьоннор бэйэ-бэйэлэриттэн истиҥнэлэр саахалтар сылыйа-баайа киирэн барбыттара. Киһи-киһи илиитэ туоннар буолар эбит; хоҥобура биир техника ол эрэн ылсыыбыт киһи илиитэ аҕыйын буолар. Биллиэн Чурапчыны таһынан аҥын улуустарын эмиэ кыраабан саахалтар киирэллэр. Маннык дьарык биир сүрүн кыһалҕаныыбын материалы бэлэм буолуу буолар, курдук сылыһыллыбыт ыйыталыһан була сатыыбын. Үлэм барыта сылы сиэлиэгэн тахсар. Хоҥобура улахан сиэлиэгэ үчүгэй кутурукаан тахсар, ол кутурук ордуга дэйбиир, сапсык онноҕуттар туһаныллар, оттон сапсык тобоҕуттан сувенирдары оноруохха сөп. Биир кутурук туһан үлэлэстэхэ киһи эбэҥи оторон таһаарар. Киһи сылдьан эрэ наар эбэҥэ үөрэнэр, үлэ-сайда сатыыр, ол сиэриэн бэйэм онноҕуктарбар аналы "фишкалаахтын", хоҥобура оторор дэйбиирдэрим, сапсыктарым укпарын бэйэм маҥыаннан кыһан оторон олордон баммын оҕуруоллан тиҥэн бүрүйэн киэрэтэбин. Сиэлиэгэни ороробор эмиэ ураты гына сатыыбын, мин сиэлиэгэлэрим саамай улахан полаах буоллаллар. Билиэн барыта сиэлиэгэлэри ороннан дьарыктаабыт, быыырыын Таатта оройуонтар барбыт сиэлиэгэбин Франциҥа иллэ сылыыбыттара, бу эн иннигэр сытар сапсык аҕыйах хоҥуттан Сочиҥа быыстаныаҕа барыахтаах. Быыырыын 2015 сылыттаахха Мэҥэ-Хаҥалас Павловскайыттар бараммын Семен Степанович Черноградскай диэн норуот маастарыттар туос ыаҕыйа тиэрэ үөрэнэн кэбитим. Ол онно дьарыктаабар, бу биллиэн саахалым эйбэҕиттэн иилим тиийэ илик. Ыаҕыйа тиэрэ матырыйаалын барыытын буолан олоробун. Үлэм быыһыттар дьарыктаабар буолламмын бириэмэм эмиэ тиийбэт курдук.

- Ханыык эмэ куонкурустарга, быыстаныаҕа кыттыыгыт дуо?

- Улаханыык ол оннук куонкурустарга тарыстыбыппыт, саҥардыы саҕалаан эрэр буолламмын дуу, кыттыам диэн саанабат этим. Быйыл, аан бастакыттан Мыҥдаҕаайыыга Үлэ Героя РИ. Константинов аатынан ыытыллыыбыт республиканскай ыһыахха 20-тэн тахса норуот маастара кыттыылаах "Дьоҥҥой бэлиэ" диэн куонкуруска кыттаммын дэйбиирбэр уонна сэлиэннэбэр бочуоттаах III-с миэстэлэри даҕаны иннибэр, кыттан ыһыахтыт буоллаҕа.

- Оноҕуктарга туох хайысханы тутуһаҥыныгыт?

- Инникигин сиэлиэгэ оруутүнэн уонна туос ыаҕыйа тиэрэтиэн дьарыктаныахтын сананыыбын. Хас биирдии саҥаны онтотторор киһи саанаҥыгар, майгыҥыгар, туу кэпсэтэр таҥаныыгар кыгары дьуоралыы сананыыбын. Аҥыгар туох эмэ саанаҥыттан соҥ, ол барыта киһи саанаҥыгар даҕаны ордук хос саанан таһаарбаппын, барыта саҥаныыны бара турар, бириэмэ хайдах косторуттан.

- Эбии бэйиҥ туту этиэҥ этэй?

- Баҕалаах киһи ис-иһиттэн дьаныйан туран дьарыктаабар, Хоҥобура миэтэ сайын устата алта хас кыыс кэлэн үөрүнэ саатыыллар даҕаны ааас биричиинэлэриттэн тэйэн хаалыыллар. Ол сүрүн торуотуттан баҕарбат буолуу, бириэмэ харыстаабына буолуон сөп. Хаһан баҕарар барыта кыраттан саҕаланар.

- Саргылана, кэлэн кэнсиэннэкэр махтанабын. Иннигэр даҕаны айыылыыллаах үлэҕэр ситиһиини, тус олоккор дьолу баҕарабын.

Кэпсэтэн Семен ЖЕНДРИНСКОЙ.

Быыбар - 2016

ДЬИЭ КЭРГЭННЭ – БАЙЫЛЫАТ ОЛОҺУ! 4 №

Егор Борисов, Саха Өрөспүүбүлүкэтин баһылыга, „Бөҕөр ньымыт Россия" баартыйа РФ Судаарыстыбаннай Дуумаатыгар депутакка кандидаттар федеральнай испииһэктэрин регионнаахы бөлөҕүн тумус кириитэ:

- Балаҕан ыйын 18 дойду үрдүк уорганыгар – Российскай Федерация Судаарыстыбаннай Дуумаатыгар Саха сирин туруулаһыахтаах депутаттары талыахпыт. „Бөҕөр ньымыт Россия" бириитэ өрөспүүбүлүкэбититтэн кандидаттар болохторун салайарбар эрдэлин биллэрдэ. Бу улахан эппиэтинэс. Владимир Путин бириэхэ туһаайыытыгар „Бөҕөр ньымыт Россияны" дойдуну түмэр кириитэн аатталга. Бириити Россия, Саха сирин туһугар эппиэтинэйи сүгэбит:

Бириэхэ өрөспүүбүлүкэ сайдыытын стратегиятта, онуо тэҥэ соттоох кыахтар уонна, кылаабынайа, Саха сирин олохтоохторун үтүө өруттэрэх уларыйыылары киллэрэргэ политическай тулуур баар. Бу уларыйыылары хас биирдии дьиэ көрүнэн, хас биирдии кийи билиэхтээх. Бириити сыалбыт – хаарбах дьиэттэн дьоҥу көҕүрүүгэ саҥа түҥүмэҕи киллэрии, дьоҥу туспаҕай уонна аньыы доруобуйа харыстабылынан хаанчыйыы, Саха сирин Арктикатын зонатын сайыннарыы. Итиннэ өрөспүүбүлүкэҕэ сылы эргичи айаны-сырыыны хаанчыйыыны 8,7%-тан 47%-на диэри улаатыннарыахтаахпыт. Уопут көрдөрөрүгэр, бу маҕаһыыннарга сыаналаны сүрүннүөҕэ.

Өссө да онторобут-тутарбыт элбэх. Туруоруммут соруктарбытын олохко киллэрэрбитигэр Саха сирин олохтоохторун оттуттэн ойоҺуол наада. Өрөспүүбүлүкэҕэ үгүһэт дойду үрдүк уорганыгар көхтоох депутаттар наадалар. Кинилэри эйиги эрэ талар кыахтаахпыт: Балаҕан ыйын 18 күнүгэр көмөн „Бөҕөр ньымыт Россия" баартыйа иһин куоластаан! Хас биирдиибит олоҕор суолталаах дьыала иһин куоластаан! Дьиэ көрүнэн байылыат олоҕун иһин куоластаан!

Галина Данчикова, Саха Өрөспүүбүлүкэтин бырабыыталыстыбатын салайаачыта, РФ Судаарыстыбаннай Дуумаатыгар депутакка кандидат:

- Бириити өрөспүүбүлүкэбититтэн РФ Судаарыстыбаннай Дуумаатыгар турар депутаттар сүрүн сыаллара – хас биирдии Саха сирин кийитэ чол уонна туруктаах олохтоох буолуутуттар соттоох усулуобуйаны тэрийии. Өрөспүүбүлүкэбит туһугар үгүлэннирбитигэр бириити хайыы-үйэ үтүө түмүктэри ситистибит: олох орто уһуна 70,3 сааска тиэрдибит уонна демографическай балаһыанньаны туспарыыбыт: Саха сирин олохтоохторун ахсаана эбиллэр. Бириити тумус туттар хайысхаларбыт: үөрэхтээһин, доруобуйа харыстабыла, ОЖЬКХ хаанчыстыбата, дьоҥу социальнай өттүгэр ойоохүн. Саха сирин тыатын сиро дьон олорорутар табыгастаах сиринэн буолуохтаах. Бу агропромышленнай комплекска кадырдары олохсуттуута комсомолуоҕа, тыа хаһаайыстыбатын оторон таһаарыылын түрэтэлиэҕэ). Российскай Федерацияҕа уот тарыыларын тэнитиэхтэринэ Владимир Путин сорудаҕын толоруохтаахпыт: Саха сиро – Россия ураты, саамай бөлөн, саамай баай сир байдыах региона. Бириити сүрүн байбыт – кийи. Бириити сыалбыт – хас биирдии дьиэ көрүнэн, Саха сирин хас биирдии алаһа дьиэтигэр чэпчэки доруобуйа уонна байылыат олох түстэриитин туһугар барыы кыаллары оноруу.

Юрий Куприянов, Саха Өрөспүүбүлүкэтин бырабыыталыстыбатын бөрөсүдүөгүлэн бастакы солбуйаачыта э.т. – Саха сирин Ил Дарханын уонна Бырабыыталыстыбатын дьаһалтатын салайаачыта, РФ Судаарыстыбаннай Дуумаатыгар депутакка кандидат:

- Саха сириттэн депутаттар соруктара - өрөспүүбүлүкэ сайдыыларын дойду үрдүгэ ситиһии буолар. Маны хайдах ситиһэри билэбит: Чаҕылхай хоһоолуур – Алдаанта ньыгыр оторон таһаарар собуот бырайыага. Собуот саҥа үлэ миэстэтин таһаарарын уонна киллэрэрин сэргэ, Саха сиригэр чэпчэки сыаналаах массыына умнаҕынан хаанчыйар кыаҕы биириэҕэ, олоҥу туспаҕай оторуоҕа. Өссө биир дьоҥун сорутуман хоту дойду торут норуоттарын туһугар кыаммыт. „Бөҕөр ньымыт Россия" ойуур этиилэрин ортотутар – хоту дойду аҕыйах ахсаанныах торут норуоттарын бултуур сирэйдэрин туһаныллыарыгар бөҕөр комнэох арааҥа толобуруттан босхолоохуо, балыктаһыыга тыырыллар квоталар боруоттар нуормаларын уларытыы.

Мин бырамыысыланнаска экологическай уонна этнологическай хонтуруолу, үлэҕэ өрөспүүбүлүкэ олохтоохторун уруккылаларыгар туруулаһабын. „Бөҕөр ньымыт Россия" сыала – Саха сирин хоту дойду усулуобуйаларыгар оторого саамай туспаҕай регионуттан оторого.

БАЛАҒАН ЫЙЫН 18 КҮНЭ/ РОССИЯ СУДААРЫСТЫБАННАЙ ДУУМАТЫГАР БЫЫБАР

Публикуется на платной основе из средств избирательного фонда регионального отделения политической партии "Единая Россия"

Улууска бу күнэргэ

ХАЙАХСЫККА БИЛИИ КҮНЭ

Афанасий Петрович Илларионов аатынан Хайахсыт орто оскуолатыгар билии күнэ, уорэх дьыла аҥыллыыта оро көтөҕуллуулахтык, түмсүүлэхтик тэриллиннэ.

Бу күн ыытыллыах ыалыыт быыбыыбын 50 сыл аннарра оттуттэр Хайахсыт оскуолатын бүтэрбиттэр, кинилэр учууталлара уоруулу үлэлэтэ киллилэр. Педагогическай үлэ ветераннара Кира Пантелеймоновна, Аркадий Егорович Филипповтар уонна үүтэр кылуонэ театрын салайааччылара Маргита Степановна, Алексей Прокопьевич Павловтар бырайыаннааннаа мустубуттары эҥэрдэспиттэр. Оскуоланы 1966 с. бүтэрбиттэр багонический сааттан аҕалбыт ыраас дьиэкэ үөрүүлэспиттэр. Оскуоланы үөрүүлэргэ уорэнсоччилэр, учууталлар, тереппүттэр, ыытааччылахтар барыы кытыныылар. Театр артыыстара „Дьикти саас" спектаклы оскуола оҕолорун кытыннаран оонньоотолар. Театр артыыстара „Дьикти саас" спектаклы оскуола оҕолорун кытыннаран оонньоотолар. Түмүгэ спектакль геройдара бэйэлэрин композиция оскуола формалын иэтэн Кира, Аркадий Филипповтары кытары оскуола ыалдьыттар эрийиэннэр, оҕо саастарын дьикти түгэнин баттаҕэннэр.

Герман ЕГОРОВ.

ЗОЖ

ПРЕДПРИНИМАТЕЛИ ПОДДЕРЖИВАЮТ ДЕНЬ ПРОПАГАНДЫ ТРЕЗВОСТИ

С 5 по 11 сентября в республике проходит Неделя пропаганды трезвости. Ежегодно вторая пятница сентября (в этом году 9 сентября) указом Главы Республики Саха (Якутия) Е.А. Борисовым объявлена Днем пропаганды трезвости. Кроме того, 11 сентября отмечается Всероссийский день трезвости.

В связи с этим Управление госалкогольконтроля РС(Я) рекомендовало приостановить розничную продажу алкогольной продукции в День пропаганды трезвости – 9 сентября. И многие предприниматели откликнулись на эту просьбу. О своей готовности приостановить продажу алкоголя уже заявили ОАО ФАПК «Якутия», Нюрбинское улусное потребительское общество, ООО «Полюс» Алданского района, ООО «Нагали» Мирнинского района, магазин «Сулус», ООО «Комто» г. Якутска, ООО «Магнит» Нерюнгринского района, ООО «Алаася» Нижнеколымского улуса и ООО Торговый дом «Слобода» Амгинского улуса.

Этим решением предприниматели оказали большую поддержку антиалкогольной политике нашей республики. Не каждый сможет отказаться от прямой выгоды в пользу здоровья населения. Управление госалкогольконтроля РС(Я) призывает всех неравнодушных предпринимателей поддержать благое общественное начинание и отказаться от продажи алкоголя в День пропаганды трезвости. О своей готовности приостановить продажу алкоголя можно сообщить по телефону 8(4112)506-284 или направить в адрес Управления госалкогольконтроля РС(Я) письмо на почту gosalcogol@sakha.gov.ru.

Пресс-служба Управления Республики Саха (Якутия) по лицензированию и осуществлению лицензионного контроля за розничной продажей алкогольной продукции.

ЭҺЭРДЭЛИИБИТ!

Күн-түбэй ийэбитин, Саха Республикатын культурэтин туйгунун ***Екатерина Михайловна ПЕТРОВАНЫ*** *70 сааскын туой үбүлүйдэрэ күнүнэн ытыктабыстык эҕэрдэлиибит!*

Эн биһиэхэ күн сирин көрдөрөн, ытык-уҥуохтан, барыбытын үрдүк уҥуохтаах үөскэтэн, ыал-дьон онорбоон олохтоон олохпут суолуттан биэстик ыытыгынаргын. Биһиги туспутуттан олорбут олоҕун; сүбэ-ама; ытык-ыстыс тиэтэйэн барыа махтаныбытын тиэрдэбит.

Күлүү-көмүскүү оссо да уйулуук оҥоҥоруҥ, сиэнэриҥ таптыгыларыгар уҥуоттаан чэгиэнник-чэбдиэтик сылдьан биһигиттэн уҥуох туох. Бука барыа эйэлээх, олус таптыыбыт, уйун, дьаҥнаах олоҕу баҕарабыт!

Эҕэрдэни кытары оҥоҥоруҥ; кийиитэриҥ; куоттэриҥ; сиэнэриҥ.

АҺА СААСТААХ ПЕНСИОНЕРДАР УОННА ИҺБЭЛИИТТЭР ИСТИИЛЭРИГЭР!

Чурапчы улууһун пенсионнай фондатын управлениета аньыы үөс ирэбилиэнэ компьютернай техниканы баһылыырга аҕа саастаах пенсионерлары уонна инвалиидтэри балаҕан ыйын 9 уонна 26 күннэригэр тэлбүрэ суох үөрүүгэ ыытыллар.

Бэҥэлэктэр 42-726, 41-578 нөмөрдэрэ эрийэн эрдэттэн сурутталыыр.

Чурапчы улууһун пенсионнай фондатын управлениета.

Хайысыт нэһилиэгин ыныс кырдьаҕа, хоту көҥүлүгүү кыттыылаах, тыыл уонна үөс ветерана

МИХАЙЛОВА Марфа Еремеевна

олохтон туораабытынан барыы аймахтарыгар, чугас дьоҥнутар дириҥ куттаммыттарыгар.

Хайысыт нэһилиэгин дьаһалта, ветераннар сүбэлэрэ, оскуола коллектива.

Куттаммыттарыгар:

–Күүгүүк сааһыр, сүүрүйэр эҕэйбит Марфа Еремеевна 88 сааһыгар күн сирэтэн барбытынан чугас аймахтарыгар Николаевтар, Оноприевтар.

Чурапчыттан тоҥуттэн үөс ветерана, биирэ үөскүүбит дьоҥобит

СОЛОВЬЕВА Сардьана Кузьминична

эмиэ ыалдьан олохтон туораабытынан көрсүннүөр Владимирга, кырдьаҕастар Соловьевтар, Наумовтар, күүгүүгэр, сиэнэриэр дириҥ куттаммыттарыгар.

„Тулуйуохаҥ" үйэйиитигэ биирэ үөскүүбит ветераннар.

Чурапчы улууһун Бөтүүр нэһилиэгин олохтоох

СЛЕПЦОВ Александр Алексеевич

эмиэ ыалдьан олохтон туораабытынан биир дьоҥнутар, аймахтарыгар куттуйбат тыыннаах тиэрдэбит.

Көрсүө Светлана Егоровна, уолаттара, кыыстара.

Куттаммыттарыгар:

–Биирэ үөскүүбит табаарыстыыр, уҥуох дьиэ көрсүн аҕата Александр Алексеевич Слепцов ырааҥ ырыынтан сотуну күн сирэтэн барбытынан көрсүннүөр Светлана Егоровнаҕа, оҕолоругар, сиэнэриэр, убайдарыгар Светланаҕа, бииргэ Тапаныҥа, аймахтарыгар. Аммаҕа орто оскуолаҕа 1976 сылларыттан бүтэрбиттэр.

–Александр Алексеевич олохтон барбытынан баттыгыстар, эҕэйбитигэр Светлана Егоровнаҕа, оҕолоругар, сиэнэриэр Чурапчыттан, Горнайдан, Бааҕыстан, Сылгыттан, Кылаастыттан, Дьокуускайдан биирэ торообуттэр.

–Александр Алексеевич сотуну күн сирэтэн барбытынан көрсүннүөр Светлана Егоровнаҕа, оҕолоругар, сиэнэриэр Макаровтар, Сапуновтар, Макаровтар, Пономаревтар.

–Александр Алексеевич эмиэ ыалдьан олбуттан көрсүннүөр Светлана Егоровнаҕа, оҕолоругар, баттыгар Тапаныҥа Алексеевичаҕа, күүгүүгэр Светлана Алексеевичка Макаровтар, Анна Макарова, Дьячковскайдар, Романовтар, Гузеевтар.

–Таптыыр көрсүө, аҕаларыа Александр Алексеевич сотуманнык ыалдьан олохтон туораабытынан көрсүннүөр Светлана Егоровнаҕа, оҕолоругар Чурапчыттааҕы почаанньыктарыгар.

Чурапчыттан тоҥуттэн Дьокуускай куорат олохтоох, ыныкаҕыр бырааппыт убайбыт

ТЫПЫГЫНАЕВ Гаврил Борисович

күн сирэтэн барбытынан көрсүннүөр, оҕолоругар, бииргэ торообуттэриэр дириҥ куттаммыттарыгар.

Ефимовтар, Капустиналар.

Дьокуускай куорат олохтоох ыныкаҕыр санаатыттан, ийэлиитинэн

ЕФИМОВА Мария Николаевна

күн сирэтэн барбытынан көрсүннүөр Ефимов Прометей Михайловичка, кини дьиэ көрсүннүөр, чугас дьоҥнутар куттаммыттарыгар.

Ефимовтар, Капустиналар.

Доруобуйа харыстабыла

„САХАМЕДСТРАХ" – КИҺИ БЫРААБЫН КӨМҮСКЭЛИГЭР

Доруобуйа бөҕүтүттэн-уойботтон оттуттэн тиэтэн кэлэр. Сорох түгэнтэ балыыһаҕа кордороргo даҕаны „аан дойду аанньа" барыта „дабыылаах" көрүлэр буолуон сөп. Онон, хас биирдиибит медицина өнөтүн туһаныыта бойобит быраабыттан билиэх тустаахпыт. Өскөтүн медицинскэй комоҥу оҥорорго аккаастаатахтарына, полиһы сүгэрдиэх хайдах дьаһаныахха сөбүй? Эбэтэр ыарыыны быһаарар кордөрүүнү араас көрүнэ уонна эмтэниэ бэлэх дуу, толобуйдах дуу буоларын биэрэр бөҕүтүүгэ эмиэ үөскүүчүй. Оччотугар, страховкаламмыт киһи республика ханнык даҕаны улууһугар, Россия субъектэригэр сылдьан, булуччуулаах медицинскэй страховкалаһын биир кэлим кииннигэр федеральный эйбэх ханаалдаах 8-800-100-14-03 телефуонун нөмөрүгэр эрийэн кэлэн, ыйытыылаһар быраатаах. Кэпсэтии бэлэх.

2016 сыл бэс ыйыттан Саха сиригэр булуччуулаах медицинскэй страховкалаһын территориятаабы туоннатын уонна страховкальыр медицинскэй торгуттэрэр барыы суһал лиинэлэрин ситиммиир биир кэлим „Контакт-центр" диэн кии тэриллиэ. Маннык „Сахамедстрах" эмиэ хабыллыана.

Бу кии нэһилиэнньэни кытта быһыччы сибээс оҥохтоон, сүбэ-ама биэрэр уонна страховкаламмыт дьон быраабын суһалык көмүскүүрүгэ көмөлөһөр. Итини таһыран медицина өнөтүгэр булуччуулаах медицинскэй страховкалаһын сокуона көмүлүннүүгүн, тута, ол боҕотуруоһу быһаарыыга тэһүү күүс буолар.

Биир кэлим кии тоҕуурук күн устата үөлүүр. Үөс комигэр бу нөмөрүгэ сарсыарда 9:00 чаастан, киэһэ 18:00 диэри эрийэн кэлиэхэ сөп. Онтон үөс чаанньыттан урааты комиэ, быраабыгыныык эбэтэр оребул күннэргэ ветеринарнай холбоон ирэйиитигэр сурунуоллар.

„Сахамедстрах" хампаанньатыгар страховкаламмыт дьон-сэргэ бэйэ кыһалҕатын уонна ыйыллыбыт ыныгаттан урааты, тута тэриллэр уларыйыылаах, быһаарар кыахтаах:

• smsmail@sakha.ru электроннай аадырыскэ суруйуохха сөп;

• „Сахамедполис.рф" сайтка киирэн, „Ыйытык-хоруй" салааны талан, быһаарсар;

• Ирэйиитигэр-билиэрэр кииннэргэ кэлэр. Аадырыһа: Дьокуускай куорат, Курашов аатынан уулусса, 40/1 дьиэлэригэр 6 №-дээх кабинет; үөс күннүгэр 09:00-13:00, 14:00-17.00 чч. Эбэтэр Чурапчы улууһугар баар „Сахамедстрах" бөлөстөбүлүгэр.

Аадырыһа: Ленин уул. 30 (поликлиника дьиэтэ), үөс күннүгэр 09:00-13:00, 14:00-17:00.

„Сахамедстрах" страховкальыр медицинскэй хампаанньа АУо пресс-сулуусата.

Кэриэстэбил

ИЙЭБИТ ТУҺУНАН ҮТҮӨ ӨЙДӨБҮЛ

Таптыыр көрсүнүм, ийэбит; эҕэбит; баттыбыт; эҕэйбит Одьулуун нэһилиэгин олохтоох, үөс ветерана **Розалия Дмитриевна БАРАХСАНОВА** уйун ыарахан ыарыытыттан орто лойдуттан барбыта балаҕан ыйын 7 күннүгэр 40 хонугун туолар.

Ийэбит 1963 сылааахха сэтинньи 7 күнүгэр Анастасия Кузьминична, Дмитрий Егорович Константиновтар дьиэ көрсүннэриэрэ үйүс оҕонон күн сирин көрбүтэ.

1971 сылааахха Одьулуун 8 кылаастаах оскуолатыгар үөрэҕэ киирбитэ. Үөрэҕэр кыһамныыллах, билиигэ-көрүүгэ тардыһыыллах этэ. Кыра кылаастан саҕалаан ордук ахсаан, история уруоктарын, дуоһуйдуоҕун, саахыматтыырын, хаамсыыны аҕыйын олус сөбүлүүрэ. Кыраныыттан үлэҕэ-хамнаска эриллэ үөрэммит буолан, салайар-тэрийэр дьоҕурдаах биллибитэ.

1979 сылааахха Чурапчыттааҕы интернат-оскуолаҕа сылдьыы үөрэҕэ киирбитэ. Дуобакка, саахыматка дьарыктаммыта. Маны таһынан остуол теннисигэр ааннаҕыыр сөбүлүүрэ. Бу көрүүлэргэ оскуола чиэһинэй сүбэҕэ комуоскобитэ. 1981 сылааахха үсэ кылааны бүтэрбитин туһунуур аттестат ылбыта. Оччотооҕу кэм „Оскуола—производство—үрдүк үөрэх" диэн ааннаах иккис сыл Карл Маркс аатынан совхоз „Куула Куоҥ" фермаларыгар ыанньыксытынан үлэлэтэбитэ.

1985 сылааахха Иркутскай куорат 10 нөмөрүгэр профессиональнай-техническэй училищелэргэ үөрэнэн контролер-кассир идэтин ылбыта. Дойдутугар төнүнэн кэлэн Арыылаах бөҺүөлэгин маҕаһыынынан үлэлэтэбитэ. Маннык олоҕун аналын Александр Михайлович Барахсановы көрсүн 1986 сылааахха ыал буолбуттара.

1944 сылааахтан 2016 сыл олунньутугар диэри Одьулуун нэһилиэгин „Күүгүүк" үйэйиилэрэ заказчунан таһаарылааахтык үлэлэтэбитэ. Кини үлэлиир комигэр дьиэтэ сылын аайы эйбэх еромуоны барыта. Туох баар бутуу-тальыы, кэпсэтии, күүгүн үлэҕэ киириигэ болдьох оторуу үүс сыраны, сүүрүүнү-көтүүнү эрийэрэ. Итини Розалия санаатыгар суох ыпсара, сиэрэ-хоторо сылдьара. 2001 с. „Үтүө дьыала" хамсаһын чэрчитинэн саха дьиэтин түүлэ бүтэн, үлэҕэ киллэриллибитэ. Маннык Розалия туох баар сатабылын, кылаабын-нүүйүүн уурбута. Бу үлэлэрэ сыаналаах „Саха сирэ XXI-э үөскү" республикаҕаары хамсаһын түүлэ аналлаах знакынан наҕараадаламмыта. Үтүө сыаларга дьиэсэй үлэһитэрин үөлүнэр услуобуйаларын туоларэр иннигэр ойун-сатабын ууран үлэлэтэбитэ. Дьиэсэй сылаас, ыраас буоларыгар, оҕолору иитиэхтэрэ, хаанньыгыбалаах аҥылыгынан хаанчыйарга болҕомтотун уурбута. 2008—2013 сс. Саха Республикатын, РФ үөрэҕириитин министерыстибигэрин, Чурапчы улууһун үөрэҕин управлениетын бочуотунай грамоталарынан, Махтал суруктарынан, 2015 сылааахха Чурапчы улууһун дьаһалтатын бочуотунай грамоталарынан уонна үрдүк комус бэлиитэрэ наҕараадаламмыта.

Нэһилиэк общественнай үлэлиэр, спортивнай курдьэһиннэригэр саахыман; дуобат көрүүлэригэр үүстүк нэһилиэгин, тэриллэгин чиэбин комуоскобитэ. Ааҥаас куоҥкуруостар, курдьэһиннэр тэрэбиинэригэр күүгэ-тиийэриитэн комсомоноро.

Күлүү көрсүнүм, ийэбит; эҕэбит; баттыбыт; эҕэйбит эйэҕэс, үөрүнньэт, туруурдаах майгыта, сырдык моссуоно, дьоҥно-сэргэҕэ комсомоно сатыыр үтүө сатата биһиги олохтуутуттар умнуллыбат ойдобуттан буолан үйэ-саас тухары хаалыаҕа.

Биһиэхэ бу ыар, курус күннэрбитигэр ойобут буолбут, комолостут дьоммутуттар, барыы аймахтарбыттар, доҕотторбутуттар, коллегаларбыттар, биирэ үөрэммит оҕолоруттар махтанабыт. Ийэбитин көрөн-истэн, эмтэн үйэтин уһаппыт Одьулуунаабы участковай больница, үлэлэтэбит „Күүгүүк" үйэйиилэрэ коллективтарыгар барыа махтанабытын тиэрдэбит. Барыгытыгар доруобуйаны, этэҥэ буолууну, дьолу, уйун олоҕу баҕарабыт.

Көрсүө, ыныыра, күүгүө, сиэнэриэр, биирэ торообуттэриэр.

Кылаабынай редактор – А.А. ЗАХАРОВ.
Эдиэтиэр сэбиэдиссэр, сурук отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Экономика, ыы хайдыыстыбатын отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Корреспоннденнэр – О.В. ЖИРКОВА, С.А. ЖЕНДРИНСКОЙ.
Таҥаччы – Н.Д. БУРЦЕВА.
Бөлөҕөлөччүлэр – С.А. ПАВЛОВ.

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительствата, Чурапчы улууһун "Саха олох" редакционнай-издательскай холбоҕук автономнай учреждение. Российскай Федерацияҕа Роскомнадзор СР управлениетыгар 2012 с. кулун тутар 15 күнүгэр регистрацияламмыт нөмөрэ – ПИ №14-0238.

Саха олох

АДАРЫЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru

Бэчээккэ сакаас: № 96 (11262). Кээмэйэ: 1 бач. лист. Тираж 1150. Хаһыат сыаната: 10 солк.

Автор суруктар тиэрэ суох. Редакция ыытыллыбыт суруктарын хаайыллыбыт, суруллыбыт кыраабыттарын эргитиэ суох.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графика: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэриллиннэ: 16 ч 00 м. "Саха олох" редакционнай-издательскай холбоҕукка 05.09.2016 с. офсетка бэчээттэнна. Аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хаһыат надиэлэҥэ устатын оптуоруннньукка, чаппиэргэ уонна субуотаҕа тахсар.